

Ändrade uppgifter för försvaret vid ett Natomedlemskap?

Forskningsledaren Jan Henningsson, FOI, höll den 11 januari ett seminarium med rubriken *Ändrade uppgifter för försvaret vid ett Natomedlemskap?* Seminariet baserades på en Memo från juni 2023 (som gjordes på uppdrag från Förvarsstabens strategienhet) men var uppdaterad till dags dato. Detta memo (*Ändrade uppgifter för försvaret vid ett Natomedlemskap? Ett diskussionsunderlag inför fortsatt förmågeutveckling*, FOI Memo 8203, Juni 2023.) ska kunna hittas på FOI externa hemsida.

Det säkerhetspolitiska läget förändrades i och med Rysslands invasion av Ukraina och Nato tog fram ett nytt Strategiskt koncept sommaren 2022. Nu ändrades inriktningen från samarbete till konfrontation och inriktningen var ett KOLLEKTIVT försvar i östra Europa.

För Sveriges del innebär en Natoanslutning att fokus ändras från att verka enskilt till att göra det tillsammans med övriga inom Nato; att verka i en allians. Alliansen som helhet ska vara krigsavhållande. Sverige kan påräkna sig andras stöd men måste även stödja andra.

Försvarsmaktens (FM) nya uppgifter kan vara att delta i större konventionell strid där Nato leder och strävar efter att skapa ett luft/sjöherravälde.

FM kommer även att få fokusera på att delta i försvar av Natos östra delar mot Ryssland, möjliggöra tilltransport och förnödenhetsförsörjning österut, delta i Natos operativa verksamhet och övningar.

En konsekvens för FM bedöms vara att risken minskar för ett väpnat angrepp enbart/främst mot Sverige. Krigshandlingar mot Sverige kommer i högre grad baseras på långgräckviddig bekämpning, begränsade räder eller olika former av dolda angrepp samt att större strider med markstrid- eller flygstridskrafter troligen sker längs gränsen mellan Nato och Ryssland.

Konsekvenser för markstrid tillsammans med övriga Nato kan innebära att fokus flyttas till Finland/Finnmark och Balticum. Konsekvenser för sjöstrid kan komma att medföra att den svenska marinen, som är bättre anpassad till det subarktiska klimatet än de flesta övriga länderna i Nato, får en mycket stor roll i Östersjön. En möjlig konsekvens för luftstrid skulle kunna vara att bli mer frontnära tillsammans med allierade. Konsekvenser inom Cyber, Rymd och Und/Säk är mer svårbedömda p.g.a. sekretessaspekten. När det gäller Ledning måste Sverige kunna verka både under Natos ledning och vidmakthålla en nationell ledningsförmåga. För Logistiken måste Sverige kunna stödja större strid i närområdet utanför Sverige samt transporter mm genom landet.

Sammantaget kan sägas att flera förutsättningar och uppgifter förändras vid ett inträde i Nato, men att Sverige och Försvarsmakten har ett antal förutsättningar, förmågor och specialiteter som bör kunna bli värdefulla för Nato.